

وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىگكە جەتكىزۋ يىنچەنەرياسى ۋدوپ كەلگەن جاڭا جاعدايلارعا، جاڭا مىندەتتەرگە نىشكەرلىەي تالداۋ جاساپ، يىنچەنەريا جوباسىن، قۇرىلىسىن علميىلىگەرلەتتپ، سۇ بايلىعىن شوغەرلى، ۋنەمدى پايدالانۇ دەڭگەين جوعارلاتۇ كەرەك

(ياسى 1 ـ بەتتە)

وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۋدىڭ شىغىس جەلىسىنىڭ، ورتا جەلىسىنىڭ 1 ـ مەرزىم-دىك تۇالغالىق يىنچەنەرياسى سالنىپ سۇ جىبەرلىگەننەن بەرى، جىينى 40 مىللىيارد تەكشەمەتدەن استام سۇ جەتكىزىلىپ، نىكە يىگىلىگنە كەنەلگەن خالىق 120 مىللىيونعا جەتتپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇ جانە ەكولوگىيالىق ورتانى قورغاۋ جاقاراندا ماڭغزدى رول اتقاردى. اماليات پارتيا ورتالىق كومىيتەتىنىڭ وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۋ يىنچەنەريا. سى جونىدەڭگى شەشىمىنىڭ بۇكىلدەي دۇرىس ەكەن. دىگىن دالەلدەدى.

شى جىينىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: وڭتۇم- تىكىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۋ سىياقتى ەلەۋ- لى يىنچەنەريالاردىڭ اتقارلۇمبەن ۋبىز اپاپ اتتاپ سۇ جەتكىزەتتىن ەلەۋلى يىنچەنەريالاردى اتقارۇدىڭ قىبىياتتى تاجىرىيەلەردىن توتپاندىق. ۋبىرىنىشى، بۇكىل ەل ۋبىر تۇتاس جۇيە بولۇغا، ۋشىننارالىق جاعداي جايلىلىق جاعدايعا بويىسۇنۇغا، جەرگىلىكتى ورنىندار ورتالىققا بويىسۇنۇغا تاباندى بولپ، بايلىق- تى ورنالاستىرۇدى ورتالىق دەڭگەيبىنەن ۋبىر تۇتاس ساپاللاندىردىق. ەكىنشى، كۇشتى شوغەر- لاندىرىپ ۋبىرى ستەر تىندىرىپ، ورتالىق دەڭگە- يىننەن ۋبىر تۇتاس ئلگەرلەتتپ، قارجى، جەر- سىياقتى قۇرىلىس فاكئورلاربمەن شوغەرلى قامتام- سىز مەتپ، خالىقتى كوشىرىپ ورنالاستىرۇ سىياقتى قىزمەتتەردى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ جاقىسى سىتە- دىك. ۇشنىشى، ويىەكىئۇتىڭ زاڭدىلىققا قۇرمەت ەتتپ، جوبالاردى علميى ئۇردە، سالماقتىلپقەن دا- لەلدەپ، ەكولوگىيالىق ورتانى قوروغاغا ۋمان بەرىپ، ادام تايبعياتتى، ۋسوز جوق، وزگەرتە الادى دەگەندى داربىتپەۋمەن بىرگە، ادام مەن سۇدىڭ جارسامدىلىغىن دا داربىتپەدىك. ۋئورتىنىشى، جوبالاپ ۋبىر تۇتاس جەتەكىشلىك ەتتپ، چاڭجىياڭ، خۇايچى، خۇاڭخى، خاييچى سىندى 4 وزەن الابى سۇ بايلىعى جاعدايىن ۋبىر تۇتاس جوبالاپ، قاتاستى وڭمىرلەر مەن سالالاردىڭ قاجەتتەنە بىردەي ۋمان بەردىك. بەسىنشى، سۇ ۋنەمەدەپ، لاستانۇدى جونگە سالۇغا ۋمان بەرىپ، الدىمەن سۇدى ۋنەم- دەپ سوڭغان سۇ جەتكىزۋگە، الدىمەن لاستانۇدى جونگە سالپ، سوڭغان سۇ جىبەرۋگە، الدىمەن قورشاعان ورتانى قورعاپ، سوڭغان سۇدان پايد- دالانۇغا تاباندى بولىدىق. اتنىنشى، دۇرىس، دالەم- ۋعال سۇ جەتكىزىپ، سۇ مولىشىردىن ۋبولۇ جوباسىن ەججەي- ەتججەيلى جاساپ، سۇ قاينارلارنىن پايدالانۇشعا دەيىن دالەم- ۋعال رەتتەنۇدى كۇشەيتتىك. بۇل تاجىرىيەلەردى سوڭغى يىنچەنەريا جوباسى، قۇرىلىسى بارىسىندا ويداعداي پايدالانۇ كەرەك.

شى جىينىڭ بىلاي دەپ باسا داربىتەدى: سۇ جەتكىزۋ يىنچەنەرياسىن اتقارۇدى ۇزدىكىسىز علميىلىگەرلەتتۇدە، سۇدى ۋنەمدەۋدى جالىي بەتتىك كۇشەيتۇ، سۇ بايلىعى جاعىنداعى قاتالڭ شەكتەمەنى كۇشەيتۇ العى شارتنىدا، قاجەتسىنۇ مەن قامداۋدى باسقارۇدى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ كۇشەيتۇ كەرەك. ۋبىرىنىشى، جۇيە كوزقاراسنا تاباندى بولپ، ماسەلگەكە جۇيە نازارىاسى يدەياسامەن، ۋدىسى- امالمەن تالداۋ جاساپ، قايناردى مولايىتۇ مەن ۋنەمدەۋدىڭ، قور ساقتاۋ مەن مولىشەردى ارتتىرۇدىڭ، ۋاقىت پەن گەڭسىتىكىنىڭ قاتنىاسىن ويداعداي ۋبىر جاقتى تەتپ، يىنچەنەريانىڭ جالىپ- لىق ونىمىدلىگىن ەڭ جوعارى شەككە جەتكىزۇ كەرەك. ەكىنشى، زاڭدىلىققا بويىسۇنۇغا تاباندى بولپ، سۇ بايلىغىنىڭ ۇزاق بولاشاقتىق قامداۋ قاجەتسىنۇ بەتالىسىنا، وڭمىرلىك ورنالاسۇنا، قۇرد- لىم ەرەكشەلىگىنە تۇجىرىم جاساپ يگەرپ، يىنچە- نەريا كولەمى مەن جالىي تۇالغالىق ورنالاسۇن علميى تۇراقئاندىرىپ، دامۇ مەن قورغاۋدىڭ، پايدالانۇ مەن قاڭپنا كەلتىرىۋدىڭ قاتنىاسىن ويداع- داي ۋبىر جاقتى ەتۇ. ەكولوگىيالىق خاۋپسىزدىك- تىڭ تومەنگى شەكتىنەن استە اتتاپ وتىپۇ كەرەك. ۇشنىشى، سۇ ۋنەمدەۋدى الدىمەن ويلاستىرۇغا تاباندى بولپ، سۇ ۋنەمدەۋدى سۇ جەتكىزىلەتتىن ۋڭمىردىڭ ۋئۇبىرلى شىعار جولى ەتپ، سۇ ۋنەم- دەۋ قىزمەتتىن ۇزاق ۋاقىت شىكەرلىەي جاقىسى ستەپ، سۇ بايلىغىنىڭ كوتەرىمىدىلك قابىلەتتەنە- گىزدەلە ورتىپ قالانىڭ كەڭسىتكىك ورنالاسۇن، كاسىپ سالاسى قۇرىلمەن، خالىق سانى كولەمىن ساپاللاندىرۇ كەرەك. ۋمورتىنىشى، ۋنەمدى دە ۇيد- لەسپىدى بولۇغا تاباندى بولپ، يىنچەنەرياعا قارجى قوسۇ مەن ونىمىدلىگىن ۋبىر تۇتاس جوسپ- پارلاپ، كوپ ۋئۇرلى جوبانى ساللىستىرىپ- دالە- دەۋدى كۇشەيتىپ، جەرىلىنىپ كوشىرىلەتتىن خالىق سانىن مۇمكىندىگىنشە ازايتۇ كەرەك. بەسىن-

شى، ەكولوگىيالىق ورتانى قورغاۋدى كۇشەيتىپ، تاۋدى، سۇدى، ورماندى، اتىزدى، كولدى، جاي- لىمدى، قۇمدى ۋبىر تۇلعالاندىرىپ قورغاغا جانە جۇيەلى جونگە سالۇغا تاباندى بولپ، چاڭجىياڭ، خۇاڭخى سىياقتى ۋبىرى دارىيا، ۋبىرى وزەندەردىڭ سۇ قاينارىن مولايىتۇدى كۇشەيتىپ، ەكولوگىيانى قورغاۋ تەبىبىن ارتتىرىپ، وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۇ يىنچەنەرياسىنىڭ بويىنداعى سۇ بايلىغىن قورغاۋدى كۇشەيتىپ، سۇ جەتكىزۇ جەلىسىندەڭگى وڭمىرلەر مەن سۇ جەتكىزىلەتتىن وڭمىرلەردەڭگى لاستانۇدان ساقتانۇ مەن ونى جونگە سالۇ جانە ەكولوگىيالىق ورتانى قورغاۋ قىزمەتتىن ۇزدىكىسىز ويداعداي يگەرۇ كەرەك. اتنىنشى، مەم- لەكەتنىڭ سۇ تورىن جەدەل ورناتىپ، 14 ـ بەس- جىلدىق“ مەزگىلىدەن سۇ خاۋپسىزدىگىن قامتام- سىز ەتۇ قابىلەتتىن جالىي بەتتىك جوعارلاتتۇدى نە- سانا مەتپ، سۇ بايلىغىن ورنالاستىرۇ جۇيەسىن سا- پاللاندىرىۋدى، الاپئىاعى تاسقىننان ساقتانۇ، اپات زىيانىن ازايىتۇ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىۋدى ۋئۇيىن ەتتپ، قور ساقتاۋ مەن مولىشەردى ارتتىرۇدى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ۋوزارا ۇلاستىرۇدى، تۇتاناس- تىرۇدى كۇشەيتىپ، مەملەكەتنىڭ سۇ تورىنىڭ نە- گىزگى قۇرىلمىى مەن كۇرە تامىرىن جەدەل قالىپ- تاستىرىپ، جايپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندىغان مەملەكىت قۇرۇدى سۇ خاۋپسىزدىگى جاعىنان پار- ەمدى قامتاماسىز ەتۇ كەرەك.

شى جىينىڭ بىسلاي دەپ اتتاپ كورسەتتى: «وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۇ يىچە- نەرياسىنىڭ جالىي تۇالغالىق جوباسى» جارييالغالى 20 جىلعا جۇىق ۋاقىت بولدى، وعان نەشە ۇرپاق ادامداردىڭ ماڭداي تەرى مەن اقىل- پاراساتى ۋسىڭدى. سونمەن بىرگە، وسى جىلداردا ەلىمىز- دىڭ ەكونوميكالىق جالىي مولىشەرى، كاسىپ قۇرد- لىمى، قالا- قالاشقانۇ دەڭگەيى سىياقتىلار كور- نەكتى جوعارىلاپ، ەلىمىز قوعامىنىڭ باسنى قايتىش- لىمى حالقتىڭ كۇن سايىن ارتسىپ وتىرعان تاماشا تۇرمىس قاجەتتى مەن دامۇدىڭ بىرەكلىكى، تولىق بولماۋى اراسىنداعى قايشىلىققا وزگەردى، بەيجيڭ- تىيانجىن- حىبەيدى ساپكەستى دامتۇ، چاڭجىياڭ ەكونوميكالىق بەلدەۋىن دامتۇ، چاڭجىياڭ اتراۋىن ۋبىر تۇلعالاندىرىپ دامتۇ، خۇاڭخى الابىنىڭ ەكو- لوكياسىن قورغاۋ جانە جوعارى ساپپالى دامتۇ سىياقتى وڭمىرلىك ەلەۋلى سىتراتەگىيالار بىرەس- تىرەكتى اتقارلىپ، ەلىمىزدىڭ سولتۇستىگىندەڭگى باسنى وزەن- داريالاردان، اسىرەسە، خۇاڭخى وزەنىنەن اعىپ كەلەتتىن قۇم مولىشەرى قاۋىرت ازا- يىپ، جەر استى سۇلاردىن شەكتىن تىس اشۇ سىياقتى سۇ ەكولوگىيالىق ورتاسى ماسەلەلەرى يكەمدى وز- گەردى. بۇلاردىڭ بارلىعى سۇ بايلىغىمەن قامداۋ- دى كۇشەيتۇگە جانە جاقسارتۇعا تىڭ تالاپتار قويدى. اۋقىمدى سالىھاتلىقىمەن باعامداپ، علميى ورنالاستىرۇ جاساپ، شىغىس جەلى، ورتا جەلى، باتىس جەلى سىندى 3 جەلىنىڭ ۋوز ەرەكشىلىكتە- رىن دۇرىس يگەرپ، جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۋ- دى كۇشەيتىپ، سىتراتەگىيالىق ورنالاستىرۇدى ساپال- لاندىرىپ، سوڭغى يىنچەنەريا قۇرىلىسىنا ۋبىر تۇتاس جوسپار جاساپ جەتەكىشلىك ەتۇ جانە ئلگەرلەتۇ كەرەك. ۇيمىدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، سوڭغى يىن- چەنەريا جوسپارى جوباسىن مىقتى يگەرپ، ويداع- داي ستەپ، تاراۋلاردىڭ، جەرگىلىكتى ورنىنداردىڭ جانە مامانداردىڭ پىكرىن ساپكەستىرىپ، ەلەۋلى ما- سەلەلەرگە زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، يىنچەنەريا ۋئۇزد- لىسى- مەخانىزىمىندە جاڭخاللىق اشىپ، ەرەكشە ساياسيى جاۋابكەرلىشلىك سىزىبمەن جانە تارىيىي پورىشتىلىق سىزىبمەن قىزمەتتەردى جاقىسى ستەپ، جاساعان جوبا- جوسپاردىڭ تارىخ پەن امالياتتىڭ سىننان وتە اۋىنا شىناي كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

خان جىڭ سوزىندە مىنانى ۋبىلىدىردى: باس شۇجي شى جىينىڭنىڭ ماڭغزدى ۋسوزىنىڭ جانە نۇسقاۋىنىڭ، بەكىتۋىنىڭ رۇحىن مۇقيات ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىك- كە جەتكىزۇ يىنچەنەرياسىنىڭ كەلەلى ماڭغىزىن تەرەڭ تانىپ، وڭئۇستىكىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۇ سوڭغى يىنچەنەرياسىنىڭ جوعارى ساپايلى دامۇىن تىغىللىقتى ئلگەرلەتۇ كەرەك. ەكولوگيا- لىق ورتانى قورغاۋدى كۇشەيتۇ، يىنچەنەريا جوسپا- رىنىڭ، قۇرىلىسىنىڭ جانە جۇمىس جۇرگىزۋدىڭ جالىي بارىسىندا ادام مەن تايبعياتنىڭ جارسامىدى قاتار ۋمىر ۋمىر ۋسۇرۇى سىندى ۇستاندىمى تولىق ايد- گىلەۋ كەرەك. سۇ ۋنەمدەۋدى اتىدىڭغى ورنىنعا قويۇ باعىتتا تاباندى بولپ جانە دايەكتىلەندىرىپ، اناعۇرلىم قاتالڭ شارا قولدانپ، سۇ ۋنەمدەۋ قىز- مەتتىن ويداعداي يگەرپ، سۇدى بەيىلىپ پايدى- لانۇدان، قىالىپتان تىسى سۇ جىبەرۋدەن باتىل

ساقتانۇ كەرەك. «وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىك- كە جەتكىزۇ يىنچەنەرياسىنىڭ جالىي تۇالغالىق جوبا- سىنىڭ» اتقارلۇ جاعدايىن مۇقيات باعاالاپ، سوڭغى يىنچەنەريا جوسپارى مەن قۇرىلىس جوبا- سىن ساللىستىرىپ دالەلدەۋدى ۇزدىكىسىز تەرەڭدە- تىپ، جوبانى ونان ارى ساپاللاندىرۇ جانە كەمەل- دەندىرۇ كەرەك. علميىي پوزىتسىياعا تاباندى بولپ، ويىەكىئۇتىڭ زاڭدىلىققا بويىسۇنىپ، قىزمەت- تىەردى تىغىللىقتى ويداعداي سىستەۋ كەرەك. شىغىس جەلىسىنىڭ، ورتا جەلىسىنىڭ 1 ـ مەرزىم- دىك يىنچەنەرياسىنىڭ خاۋپسىزدىگىن باسقارۇى مەن رەتتەلۋىن باسقارۇدى ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، سۇ ساپاسىن باقلاۋ- قورغاۋدى كۇشەيتىپ، سۇ جەتكىزۇ قۇاتىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، يىنچەنەريا- نىڭ ونىمىدلىگىن كۇش سالا جوعارىلاتۇ كەرەك.

وسى رەتكى اڭگىمە ۋماجلىستى ويداعداي اشۇ ۋشۇن، 5 ـ ايدىڭ 13 ـ كۈنى تۇستەن كەيىن شى جىينىڭ حىنان ولكەلىك پارتىكومنىڭ شۇجىيى ۋاڭ گوشىڭ مەن ۋاقىتشا ولكە باسقىى ۋاڭ كايىدىڭ سەرىك بولۇنىدا نايىاڭ قالاسى شىچۋان ۋدانىنىڭ سۇ يىگىلىگى قۇرىلمىلارى، كوشىرىلگەندەر جاڭا قىستاعى سىياقتىلارعا بارپ، وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۇ ورتا جەلى يىنچەنەرياسىنىڭ قۇ- رىلىسى، باسقارۇى، جۇمىس جۇرگىزۇى جانە سۇ قويد- ملارى ۋماعىنان كوشىرىلگەندەردى ورنالاستىرۇ سىياقتى جاعدايلاردى وىعتى.

شى جىينىڭ الدىمەن تاۋجا كومەي توراي يىن- چەنەرياسىنا كەلىپ، سۇ اعىزۇ تىپەكىنىڭ جۇمىسى جۇرگىزۇ جاعدايىن كوردى، ونان سولڭ كەمەگە وتىرىپ، دانجىياڭگۇو سۇ قويماسىن تەكسىرىپ، قا- تىستى جاعدايلاردان بەرلىگەن مالىمەتتى تىڭدادى ۋارى سول جەردىڭ وزىندە النىعان سۇ ۇلگىسىن تەكسىردى. شى جىينىڭ بىلاي دەپ باسا داربىتە- دى: وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۇ يىنچەنەرياسى كەلەلى سىتراتەگىيالىق نەگىزىدىك قۇ- رىلغى، قازىر ەڭجەك ەتتپ، پايداسىن بولاشقاتا كو- رەتتىن جۇمىسى. ۋمىمر ارقاۋىن قورغاۋ سىندى ساپاسى دەڭگەيدە تۇرىپ، وڭئۇستىكىنىڭ سۈن سولتۇس- تىككە جەتكىزۇ يىنچەنەرياسىنىڭ خاۋپسىزدىگىن، سۇمەن قامداۋ خاۋپسىزدىگىن، سۇ ساپاسى خاۋىپ- سەزدىگىن شىن مانىندە قورغاۋ كەرەك. سۇ شىكەنە- ىدە قۇددىق قازۇشنى كورسەتۇدى، كومەكتەنەسۇدى، رى ۋماعىنعا قولداۋ سوستۇدى، كومەكتەنەسۇدى، سۇيەمەلدەۋدى ۇزدىكىسىز كۇشەيتۇ كەرەك. سۇ بايلىغىن تەجەۋدىڭ بەرىك ۋئۇزىمىن ورناتىپ، سۇدان پايدالانۇ جالىي مولىشەرىن تىزگىندەۋدى قا- تاپتىپ، وندىرىسكە، تۇرمىسقا، ەكولوگىياعا پايدالا- نلاتتىن سۇدى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ، اۋىل شار- ۋاشىلىعى، ونەرکاسىپ، قالا- قالاشقى سىياقتى سالالاردا سۇ ۋنەمدەۋدى زور كۇشەين ئلگەرلەتۇ كەرەك. سۇ قاينارى ۋماعىنىڭ ەكولوگىيالىق ورتا- سىن قورغاۋ قىزمەتتىن ەڭ ماڭغزدى ورنىنعا قويمپ، قاتالڭ شەك سىزىپ، قىزمەتتەردى بۇلجىماستان ويد- داعىداي سىستەپ، سۇ قويماالارىنىڭ تۇنىق سۈيىن ويداعداي قورغاۋ كەرەك.

كومەيدىڭ ماڭىنا ورنالاسقان جىۋچۇڭ قالا- شىغىنىڭ زوۋۇچاڭ قىستاعىندا جىينى 175 وتباسى 750 ادام بار، 2011 ـ جىلى 6 ـ ايدا وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىككە جەتكىزۇ ورتا جەلىسى يىنچە- نەرياسى قۇرىلىسىنا بايالىنىستى وسىندا كوشىرىل- گەن. شى جىينىڭ وڭئۇستىگىنىڭ سۈن سولتۇستىك- كە جەتكىزۇگە بايالىنىستى كوشىرىلگەندەر قىستاعى كاسىپ سالالارىن دامتۇ قارجىسىنان پايدالانىپ سا- لىنغان دىنچايىڭ جاسىل جەمىسى، كوكونىس باقتاش- سى بازاسىنا كەلىپ، تۇكتى شاپدانىنىڭ ۋسۇ جاع- دايىن باسى- قاستىندا كورپ، كوشىرىلگەندەردى جۇمىستاندىرۇ، كىرىستەرىن ارتتىرۇ جاعدايلارىن ەڭجەي- تەگجەيلى ۋعىستى. بۇكىل قىستاقئاعى 300 نەشە ادامنىڭ جەمىسى، كوكونىس كاسىپ سالا- سىمەن شۇغىلدانىپ، جان باسىندىق ايلىق كىرىسە- نىڭ 2000 يۇاننان اسقاندىغىن ەستىپ، شى جىينىڭ توتەندىشە قۇاندى. ول بىلاي دەپ باسا داربىتەدى: كوشىرىلگەندەردى ورنالاستىرعانىنان كەينىڭى كو- مەكتەشۇ- سۇيەمەلدەۋ قىزمەتتەرىن ۇزدىكىسىز ويد- داعىداي سىتەپ، اۋىل- قىستاقتى گۇلدەندىرۇدى جايپاي ئلگەرلەتتىپ، ەگىن سالۇدى، سىرتقا شىعپ جۇمىس سىتەۋدى، جاڭا كاسىپ كۇيىن دامتۇدى بىرگە يگەرپ، كوپ ۋئۇرلى شارمامەن كىرىستى ارتتىرۇ جورلانىرن كىرىكلىسىزدەندىرىپ، كوشىرىل- گەن بۇقارانىڭ ورنىنعا اۋىنا، دامى اۋىنا، اۋقاتئانا اۋىنا شىننايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. وسىدان سولڭ، شى جىينىڭ جايباۋ ۋمىجۇرىپ قىستاقنىڭ كەلبە- تىن، قىستاقنىڭ بەت- بەيىنەسىن كوردى ۋارى كوشىپ كەلگەن زوۋ شىيىزىڭنىڭ ۇيىنە اماندىاسا

بارپ، ۋبىر وتباسىنداعى ۇش ۇرپاقپەن بىرگە اڭ- گىمە دۇكەن قۇردى. زوۋ شىيىزىڭ باس شۇجىگە بىلاي دەدى: وسى اراعا كوشىپ كەلگەننەن كەيىن، ەگىن ەگۇدەن تىسى، قىستاق، قالاشقى ماڭىندا جۇمىسى سىتەدىم، تۇرغىنن ۇيى، ەمدەۋ، بالالاردىڭ وقۇى تۇگەلدەي قامتاماسىز ەتىلدى. شى جىينىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: خالىق- بىلىك. كومىۋىنىستىك پارتيا بىلىككە قول جەتكىزۇ- دە، بىيلىكتى قورغاۋدا، خالىقنىڭ تىلەگىن قورغاۋ- دى، خالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇدى ماقسات ەتتى. پارتىيامىزدىڭ ۋجوز جىلدىق كۇرەس تارىيىى — خالىقتىڭ باقتىن كوزدەۋ تارىيىى. نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارىنىڭ رولى مەن پارتىيالى كادىرلاردىڭ رولىن ويداعداي ساۋلەلەندىرىپ، پارتيا ياچەيكا- سىنىڭ ۇسىنىسى قويۇن، ەكى كومىيتەتنىڭ“ كە- ڭەسۇن، پارتيا مۇشەلەر جىينالىسىنىڭ قاراۋىن، قىستاق تۇرىغىندارى ۋاكىلدەر ۋماجلىسىنىڭ شەشىم جاساۋىن؛ شەشىمىنىڭ جارىيا بولۇىن، اتقارۇ ناتىجەسىنىڭ جارىيا بولۇىن ويداعداي تىيا- ناقئاندىرىپ، قىستاق دارەجەلى جونگە سالۇدى كەمەلدەندىرىپ، بۇقارانى نىتىمھاقئاستىرىپ جانە باستاپ، بىرگە بايۇ نىساناسنا قاراي ورنىقتى قا- داممەن العا تارتۇ كەرەك. قىستاقئان اتشاناردا قىستاق تۇرىغىندارى جول بويىنا كەلىپ، باس شۇجىيەن قوشتاستى. شى جىينىڭ وڭئۇستىكىنىڭ سۈن سولتۇستىككە يىنچەنۇرياسىنا قاجىر- لى ەڭجەكتەرى مەن ماڭداي تەرلەرى سىڭگەن قۇ- رىلىسىشىلار مەن جۇمىسى جۇرگىزۇ، جۇمىس باسقارۇ قىزمەتكەرلەرىنە، ۋئۇنىق سۇدى سولتۇم- تىككە جەتكىزۇ“ ۇشنىن قالىقتىسىز ۇلەس قوسقان كوشىرىلگەن بۇقاراعا شىن جۇرەكتەن العىسى ايتتى جانە ولاردان سىتتىق قىقلاسىپەن حال سۇرادى. ول اۋىلداستاردىڭ كۇندەرىنىڭ بارغان سايىن شالقىپ، تۇرمىسى جاعدايلارىنىڭ جاقسارا تۇسۇىن تىلەدى.

شى جىينىڭ جازعى استىق ۋندىرىسى جاعدا- يىنا ابرىقتشا كوڭىل ۋبولدى، كومەيگە بارىپ تەكسەرۇ جۇرگىزۇ بارىسىندا اۋتوكولىكتى ۋاقىتشا توقتاتا تۇرىپ، ۋبىر ۋبىيداي اتزىننا بارىپ، ۋبىيداي- دىڭ ۋسۇ جاعدايىن كوردى. مول ونىمەنن ۋمىت بارلىغىن كورپ، شى جىينىڭ بىسلاي دەپ اتتاپ كورسەتتى: جازعى استىقتان مول ۋنىم النىسا، تۇتاس جىلدىق ەكونوميىكاعا نەگىز قالالنادى. استىق خاۋپسىزدىگىنە كەپىلدىك ەتۇ ۇشنىن، ۋسوز جوق، تۇقىمدى ۋوز قولمىزعا مىقتاپ ۇسنا- ۋمىز كەرەك. اۋىل شارۋاشىلىعى علمىن- تەحنىكا- سىندا ۇز كۇششە سۇيەتۇگە، ۋوزىن ەلەۋەتتەنە- دىدرۇگە تاباندى بولپ، جاقىسى تۇقىم جەتىلدىرۇ- دەن باستاپ سىكە كىرىسىپ، سورتتى تۇقىم جەتىل- دىرۇ تەحنىيكاسىننان قامال اۋدى كۇشەيتىپ، جۇڭگو تۇقىمىنا سۇيەنۇ ارقىلى جۇڭگو استىغىنىڭ خاۋپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇ كەرەك.

5 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى شى جىينىڭ تىاعى نايىياڭ قالاسىندا ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇ جونىدە تەكسەرۇ- زەرتتەشۇ جۇرگىزدى. ول ەڭ الدىمەن شىغىس خان پاتشالىغىنىڭ ايجىلى شىپاكەرى جاڭ جۇڭجىڭنىڭ قابىر تاۋاپجاناسى ەسكەرتكىش ورنىنىداعى كىبەلى شىپاكەر تاۋاپجاناسىنا كەلىپ، جاڭ جۇڭجىڭنىڭ ۋمىمر بايىانى مەن جۇڭيى شىپا- كەرلىك- دارىگەرلىگىنىڭ دامۇىنا قوسقان ۇلەسىن

(ياسى 1 ـ بەتتە)

جۇنىقتا بۇراتالا موڭغۇل اۋتونوميالى وىلىسى- تىق خالىق ۇكىمەتى باسىپ تاراتقان «اۋتونوميا- لى وىلىستىڭ ەلەكتىروندى ساۋدا سىتەرى مەن جەدەل جولداما، زات اينالىمەن ساپكەستى دامتۇ- دى ئلگەرلەتتۇدى اتقارۇ جوباسىنىدا» بىسلاي دەپ ايقىن بەلگىلەندى: زەرەدەلى جولداما جولدائۇ قۇرىلغىسىن بەلسەنە جالىبلاستىرىپ، اۋ- دانداردىڭ، قالالاردىڭ زەرەدەلى جەدەل جولداما ساندىعى قۇرىلىسىن خالىققا قولايلى قىزمەت ەتەۋ، خالىق تۇرمىسى يىنچەنەرياسى سىياقتى نە- ساندارعا ەنگىزىۋىنە قولداۋ كورسەتۇ كەرەك. ۋداسئۇرلى حات- چەك، گازەت- جۇرنال ساذ- دىغىن زەرەدەللىلەندىرىپ وزگەرتۇگە قولداۋ كور- سەتىپ، پوچئانىڭ جاي قىزمەت ەتەۋى مەن جەدەل جولداما قىزمەت ەتەۋىن ۋبىر تۇلعالاند- دىرىۋدى، زەرەدەللىلەندىرىۋدى ئلگەرلەتتۇ كەرەك. تارباغاتاي ايماعى زەرەدەلى جەدەل جول- داما ساندىعى قۇرىلىسىن تەزدەتتى، 4 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن جۇڭگو تيەتا جازنا شەكتى سەرىك- نەستىگىنىڭ تارباغاتاي بولمىشە سەرىكتەستىڭى شائۇەشەك قالاسىنداعى 39 شاعىن اۋماقتا، قىزمەت عىهاراتنىدا زەرەدەلى جەدەل جولداما ساندىغىن

ۋعىستى، جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلىكتىڭ جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ نىدەتىسەن ساقتانۇ- ەمدەۋ بارىسىندا اتقارغان رولىسن، سونداي- اق جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلىگىن جالعاستىرۇ، جاڭخاللىق اشۇ جاعدايىن ۋعىستى. ول بىلاي دەپ باسا داربىتەدى: جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلىگى جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ نەشە مىڭ جىلدىق سالاماتنىق، كۇتىنۇ ۇستانىمىن جانە ونىڭ اماليات- تىق تاجىرىيەلەرىن قامتىيدى، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى جاسامپازدىعى جانە جۇڭگونىڭ ەرتە زامانىعى عىلد- مىنىڭ جاۋھارى. تۇراشلىدىقتان اينىماي جاڭخاللىق اشۇ، جالعاستىرىپ دامىتۇ قىزمەتتىن ويداعداي ستەپ، جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلىگى علميىي زەرتتەشۇ مەن جاسامپازدىغىن بەلسەنە ئلگەرلە- تىپ، وسى زامانىعى علمى ارقىلى جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلىگىنىڭ قاغىيدالارىن تۇسىندىرۇگە دەن قويىپ، ۋداسئۇرلى جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلە- گى مەن وسى زامانىعى عىلىمىنىڭ ۋوزارا ۇشتاسۇىن، ۋوزارا جەبەۋىن ئلگەرلەتتىپ، جۇڭيى شىپاكەرلىك- دارىگەرلىگى مەن باتىسشا شىپاكەرلىك- دارىگەرلە- گىنىڭ ۋوزارا تولىقتاۋىن، ساپكەستى دامۇىن ئلگە- رلەتتىپ، خالىق بۇقاراسىنا سالاماتتىق بويىنشا انا- غۇرلىم ساپالى قىزمەت ەتەۋ كەرەك.

كىبەلى شىپاكەر تاۋاپجاناسىنان اتناتقان سولڭ، شى جىينىڭ نايىياڭ راۋشان كۇلى كورمە باشقاسىنا كەلىپ، جەرگىلىكتى ورنىنىڭ راۋشان كۇلى كاسىپ سالاىسى دامتۇ جانە بۇقارانى كىرىستى ارتتىرىۋعا باستاۋ جاعدايى جونىدەڭگى تانىستىرۇدى تىڭدادى، اۋتوكولىكپەن ۋجۇرپ كورمە باشقاسىنىڭ بەت- بەينەسىن كوردى. ساياحاتتاشلار تۇس- تۇستان باس شۇجىگە امانداستى. شى جىينىڭ بىسلاي دەپ اتتاپ كورسەتتى: جەرگىلىكتى ەرەكشەلىككە يە كاسىپ سالا- لارىنىڭ دامۇ كومەسىكى كۇشى وراسان زور، جەرگە- لىكتى باسىمدىققا يە بايلىقتى اشۇغا جانە پايدالانۇغا شەبەر بولپ، جەرگىلىكتى ساپالى سورتتى قورغاۋدى كۇشەيتىپ، ۋندىرىستىڭ، وقئۇدىڭ زەرتتەۋدىڭ ور- گانىيكالى ۇشتاسۇىن ئلگەرلەتتىپ، كاسىپ سالاىسى، علمى- تەحنىكا، مادەنيەت سىندى زور ۋستى ۋبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ويداعداي ستەتۇ كەرەك.

وسدان سولڭ، شى جىينىڭ نايىياڭ ياۋيىياۋ ەرەمەن ونمىدەرى شەكتى سەرىكتەستىگىنە كەلىپ، ۋندىرىس سىمىنى مەن ونمىدەر كورمەسىن كورپ، كاسپوسىن باسقارۇشلاربمەن جانە قىز- مەتكەرلەرىمەن قىقلاستى پىكىرلەستى. شى جىينىڭ بىلاي دەپ باسا داربىتەدى: ەرەمەن باعالى جۇڭيى ۋدارى ماتەريالى، ەرەمەن ونمىدەرىن دامتۇ ارقىلى جاقىن ماڭدا جۇمىستانۇدى شەشۇگە بولادى. ۋبىز ۋبىر جاعىننان، تەحنىكا شوغەرلانغان كاسىپ سالالارىن دامتىپ، ەندى ۋبىر جاعىننان، جۇمىستاندىرۇ سىيىمدى- لىمى زور ەڭجەك